

Fiskeridirektoratet
Postmottak@fiskeridir.no

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
2024/7909	2024/632-7	Henriette Skaar	29.10.2024

Høring – deltakerforskrift 2025

Landsstyret i Norges Fiskarlag har behandlet ovennevnte sak i møte 25. oktober d.å og fattet følgende vedtak.

Norges Fiskarlag viser til høring om ny deltakerforskrift for 2025, datert 24. september 2024.

Ad majoritetseier i fangst av kongekrabbe

Når det gjelder spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten en enkelt majoritetseier som fangster kongekrabbe innenfor kvoteregulert område, støtter Norges Fiskarlag en avvikling av overgangsordningen fra og med 2025.

Ad deltakervilkårene i fiske etter kystbrisling

Når det gjelder deltakerforskriften § 36 som fastsetter vilkår for å delta i fisket etter brisling med kystnotfartøy, mener Norges Fiskarlag at det må ses nærmere på aktivitetskravet i første ledd bokstav c. Fiske etter brisling er beskjedent, og lav deltakelse i fisket gjør vilkåret vanskelig å innfri. Dette innebærer at enkelte fiskere som ønsker å delta i dette fisket blir ekskludert, og det kan stilles spørsmål ved om fisket fremdeles kan ansees som et åpent fiskeri.

Norges Fiskarlag ber myndighetene se på om aktivitetskravet kan justeres for å gi flere adgang til å delta i fiskeriet, uten at det åpnes for fri deltakelse.

Ad grenser for eierbegrensninger i kystflåten

I høringsnotatet ligger det videre forslag til innføring av eierskapsbegrensninger i kystfiskeflåten, og dette er en oppfølging av Stortingets vedtak i behandlingen av kvotemeldingen. Norges Fiskarlag vil innledningsvis påpeke at høringsnotatet i denne saken er mangelfullt på vesentlige områder, og det er derfor vanskelig å ta informerte

beslutninger om flere forhold knyttet til eierskapsbegrensninger. Norges Fiskarlag har tidligere etterspurt en oversikt som viser hvordan tilbakefall av strukturkvoter vil slå ut for de ulike strukturgruppene. Uten en slik oversikt er det vanskelig å ta stilling til flere sentrale spørsmål, herunder konsekvenser av nye eierskapsbegrensninger.

Stortinget fattet flere vedtak knyttet til eierskapsbegrensninger i kystfiskeflåten, og disse vedtakene er styrende for utformingen av de konkrete bestemmelsene.

Storingsvedtak 586 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre eierskapsbegrensninger i kystfiske etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord, slik at eier og minoritets-eier gjennom person, selskap eller sammenslutning maksimalt kan eie 1,5 pst, av den relevante gruppeknoten».

Fiskeridirektoratet viser i høringsnotatet til at departementet forstår Stortingets vedtak om innføring av eierskapskonsentrasjoner i kystflåten slik at de nye begrensningene skal gjelde for person, selskap og sammenslutning som direkte eller indirekte har eierskap i fartøyet.

Norges Fiskarlag mener at stortingsvedtaket ikke gir rom for en slik tolkning og at stortingsvedtak 586 **skal** forstås som at det med eier, menes fysisk person.

Som subjekt for tilordning av eierskap angir Stortinget, eier og minoritets-eier. Hensynet til sammenheng i regelverket tilsier at det skal sees hen til eierbegrepet i øvrige bestemmelser i deltakerforskriften, hvor det med eier menes fysisk person som enten alene eller sammen med annen minoritets-eier/enkeltpersonforetak oppfyller deltakerlovens krav til eierskap, manntallsføring og aktivitet, jfr. §4, § 6 m.fl.

Norges Fiskarlag viser videre til at den forståelse av tilordning av eierskap som legges til grunn, fremstår både unødvendig kostnadskreven og meningsløst da tilpasninger ikke vil endre det reelle eierskapet, og heller ikke styrke den reelle kontrollen med eierskap i kystfiskeflåten.

Storingsvedtak 587 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre eierskapsbegrensninger i kystfisket etter andre arter enn torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord i tråd med Meld. St. 7 (2023-2024)»

Norges Fiskarlag har gjentatte ganger, både i forbindelse med høringen i 2021 og under prosessen med kvotemeldingen, etterlyst bedre tallmateriale. Det er adressert at tallmaterialet som ligger til grunn for fastsettelse av eierbegrensningene er mangelfullt og upresist.

Norges Fiskarlag vurderer det som prinsipielt problematisk å ta stilling til Fiskeridirektoratets forslag om innføring av eierskapsbegrensninger i kystfiskeflåten før spørsmål om tilbakefall av struktur og kvotetak er endelig avklart, og før forholdet mellom tilbakefall, kvotetak og eierskapsbegrensninger er underlagt en grundigere konsekvensutredning.

Samtidig konstaterer vi at det foreligger et flertallsvedtak fra Stortinget som nå er under behandling. Norges Fiskarlag anmoder derfor om at det legges opp til en grundig prosess før utløpet av de første strukturkvotene i 2027, og at eierskapsbegrensningene i samme prosess vurderes og justeres for å sikre at disse ikke endrer de forutsetninger som ligger til grunn for strukturordningen og tilbakefallet av strukturkvotene.

Norges Fiskarlag mener videre at det er problematisk at eierbegrensningene i enkelte grupper er lavere enn gjeldende kvotetak, herunder sei sør, kystmakrell og sei nord. Norges Fiskarlag mener at der aktører har innrettet sin drift i henhold til gjeldende regelverk, må aktørene få beholde sin posisjon uten å måtte selge/omstrukturere for å komme innenfor eierskapsgrensene.

Stortingsvedtak 588 lyder

«Stortinget ber regjeringen utarbeide særskilte regler i forbindelse med innføring av eierskapsbegrensninger for kystgruppen som blant annet sikrer at de som lå over på dato for fremleggelse av Meld. St. 7 (2023–2024), kan beholde eierandel med nødvendig fleksibilitet. Reglene skal også inneholde tidsbegrensninger for hvor lenge man kan ha redusert andel før denne gjøres gjeldende som ny maksimalgrense»

Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet foreslår en overgangsregel der aktører som overskrider eierskapsbegrensningene før skjæringsdatoen 12.januar 2024, må innrette sin eierandel gjennom salg eller omstrukturering av eierskap innen 31.12.2025.

Norges Fiskarlag mener at forslaget bryter med Stortingets vedtak, og at ordlyden «kan beholde sin eierandel med nødvendig fleksibilitet» må forstås slik at regler om eierskapsbegrensninger ikke skal gis tilbakevirkende kraft.

Norges Fiskarlag finner det nødvendig å vise til grunnloven § 97 som setter forbud mot å gi lover og forskrifter tilbakevirkende kraft. Ved innføring av strukturordningene har fiskerne gjennom investeringer sørget for lønnsomhet i næringen og bærekraftig ressursuttak ved å tilpasse fiskeflåten til ressursgrunnlaget. Fiskerne har innordnet seg etter gjeldende regelverk.

Fiskerne har følgelig et sterkt og beskyttet vern mot lover og forskrifter som innebærer tap av etablerte rettsposisjoner.

Norges Fiskarlag mener at den overgangsordning som Fiskeridirektoratet foreslår kan være i strid med Grunnloven § 97.

Avsluttende merknader

Norges Fiskarlag mener høringsnotatet av 24. september 2024 – Høring om deltakerforskrift 2025 inneholder vesentlige mangler, på flere punkt bryter med Stortingets vedtak og utfordrer etablerte rettsposisjoner i fiskeflåten.

Norges Fiskarlag anmoder om følgende

- Tilordning av eierskap må knyttes til fysisk person/enkeltpersonforetak.
- Overgangsordningen må utformes og praktiseres i tråd med Stortingets vedtak, og må ikke gis tilbakevirkende kraft.
- Det må etableres unntak fra eierskapsbegrensning for fartøy som ved skjæringsdato 12. januar 2024 hadde et kvotegrunnlag hvor nivået for eierskapsbegrensninger er satt lavere enn gjeldende kvotetak.
- Det forutsettes ny prosess når tilbakefallet konkretiseres, hvor eierbegrensningene må vurderes og justeres opp mot situasjonen under/etter tilbakefall.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Henriette Skaar

Kopi:
Nærings- og fiskeridepartementet
Landsstyret
Medlemslagene

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.